

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120392974
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120392974.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyne spravodajkyne, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanému: F. Q., V.. XX.XX.XXXX, P. R. V. XXXX/X, XXX XX Y., o zaplatenie 9.621,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/72/2021 - 138 zo dňa 21.1.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje II. a III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie.
- II. Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 20Csp/72/2021 - 138 zo dňa 21.1.2022 v I. výroku konanie o zaplatenie 1.350,- eur s príslušenstvom zastavil, v II. výroku žalobu zamietol a v III. výroku žalovanému náhradu trov konania nepriznal a zároveň vyslovil, že žalobca na náhradu trov konania nemá právo.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol zistený skutkový stav, podľa ktorého právny predchodca žalobcu (L. Ú. P., D.. T..) a žalovaný uzatvorili dňa 26.11.2015 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 15.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 107 mesačných splátkach po 228,41 eur. V zmluve bola uvedená výška úrokovej sadzby 11,90% ročne, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 13,23 % a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 24.739,64 eur. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 11.12.2017 upozornil žalovaného na omeškanie dlžných splátok, vyzval žalovaného k ich úhrade a zároveň ho upozornil na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Listom zo dňa 11.01.2018 právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 06.03.2020 mu oznámil, že pohľadávka zo zmluvy bola ku dňu 02.03.2020 postúpená na žalobcu.

3. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie §39, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 5 a ods. 9, § 54, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“), na § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom 30.09.2015 do 22.12.2015, na § 17 ods. 1 zak. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky a na ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky.

4. Vzhľadom na citované právne normy súd prvej inštancie zistil, že žaloba nie je dôvodná zaoberajúc sa v prvom rade aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu. Závazkový vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vyhodnotil ako právny vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.3.2018 uviedol, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, ktoré sú zákonným predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie však dôvodil, zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo neplatnému zosplateniu, keďže žalovaný síce bol v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, avšak nebol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva. Toto konštatovanie učinil po vyhodnotení listiny - Tretia upomienka zo dňa 11.12.2017, ktorou podľa názoru súdu prvej inštancie bol žalovaný právnym predchodcom žalobcu upozornený na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere, a nie na možnosť zosplatiť úver podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Keďže odstúpenie od zmluvy a zosplatenie sú dva odlišné inštitúty s inými právnymi následkami a iné upozornenie nebolo v konaní preukázané, vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru súd prvej inštancie vyhodnotil v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka za úkon odporujúci zákonu.

5. Zároveň súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca nepreukázal ani splnenie druhej podmienky pre postúpenie pohľadávky a to, aby banka písomne vyzvala žalovaného pred postúpením pohľadávky na jej splnenie. Súd prvej inštancie za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nepovažoval Tretiu upomienku zo dňa 11.12.2017 a ani výzvu na predčasne splatenie úveru, keďže ani jednou z týchto listín nebol žalovaný upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky tretej osobe.

6. Keďže žalobca vzhľadom na písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe navrhol súdu prvej inštancie rozhodnúť rozsudkom pre uznanie, k nevyhoveniu návrhu žalobcu uviedol, že síce žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uznal nárok, avšak za nepochybné považoval, že tento k tomu pristúpil iba z dôvodu toho, že žiadal o splácanie dlžnej sumy v splátkach. Rozhodnutím rozsudkom na základe uznania bez toho, aby podrobil uplatnený nárok súdnej kontrole, by súd prvej inštancie urobil tak za existencie vážnych pochybností o skutočnom význame prejavenej vôle žalovaného uznať uplatnený nárok. Keďže žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, takto by zaviazal žalovaného na základe uznania, priznal by žalobcovi nárok, ktorý mu podľa hmotného práva nesvedčí. Porovnávajúc inštitút rozsudku pre zmeškanie, ktorého úprava sa nepoužije v neprospech spotrebiteľa, súd prvej inštancie vyhodnotil ako nelogické, aby spotrebiteľ, ktorý je v konaní nečinným, mal väčšiu ochranu ako spotrebiteľ, ktorý si splnil svoju povinnosť a vyjadril sa k podanej žalobe.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 256 ods. 1 CSP Civilného sporového poriadku porovnávajúc úspech žalobcu a žalovaného a keďže žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú, tak mu náhradu trov konania nepriznal.

8. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie voči výroku II. a súvisiacom výroku III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca podľa § 355 a § 365 ods. 1 písm. e), d), f) a h) CSP a navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobe vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Podľa žalobcu súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania a ustanovenia § 282 CSP a žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie, čím zároveň vec nesprávne právne posúdil. Žalobca zdôraznil, že žalovaný uplatnený nárok nerozporoval a v podaní zo dňa 13.7.2021 svoj dlh pred súdom uznal v celom rozsahu a požiadal o umožnenie splátok, preto nebolo možné dospieť k inému záveru ako k tomu, že nárok, ktorého zaplatenie je predmetom tohto sporu, žalovaný uznáva, pričom poukázal na právne závery v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/660/2014 a 24Co/345/2016-67. Preto podľa názoru žalobcu, súd prvej inštancie mal o tomto spore rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku. K účinkom procesného úkonu uznania nároku podporne žalobca odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3 Obo 38/2009 zo dňa 25.3.2010 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 380/98 zo dňa 18. marca 1999, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 10/2000). K tomu tiež dodal,

že pre spotrebiteľské spory neplatí žiadna výnimka z dôvodu spotrebiteľského charakteru sporu pre prípad uznania nároku žalovaným.

10. Žalobca ďalej v odvolaní rozporoval záver súdu prvej inštancie o nesplnení podmienok požadovaných v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, predovšetkým čo sa týka doručenia upozornenia spotrebiteľa pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní práva na zosplatenie úveru. K tomu poukázal, že k Tretej upomienke zo dňa 11.12.2017 predložil aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto listiny žalovanému, a to pod číslom zásielky RE364748151SK. Tiež dodal, že rovnako preukázali aj splnenie podmienok podľa zákona o banka, a teda za nesporné považuje, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne so zdôraznením ústavného príkazu preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu (Nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I.ÚS 640/2014).

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

13. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nerozhodol rozsudkom pre uznanie, keďže podľa jeho názoru, žalovaný voči súdu učinil podanie, z ktorého vyplýva, že nárok žalobcu uplatnený žalobou uznáva.

14. Podľa ustanovenia § 282 CSP ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

15. Žalovaný na výzvu súdu prvej inštancie doručil podanie dňa 13.7.2021 označené ako „Odvolanie“ a doslovne v ňom uviedol: „Ja F. Q. sa vyjadrujem k žalobe a zároveň sa odvolávam o zaplatenie celej čiastky 9.621,32 eur naraz, nakoľko uhrádzam mesačne po 150,- eur na účet a tiež prosím a žiadam, aby som mohol aj naďalej platiť mesačne prevodom po 150,- eur na účet, nakoľko nie je možné z mojej strany o úhradu celej čiastky naraz v plnom rozsahu.“ Žalovaný k podaniu priložil výpis o platení a uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré dostal.

16. Žalobca súdu prvej inštancie oznámil, že žalovaný počas súdneho konania zaplatil časť svojho dlhu vo výške 900,- eur, a to šiestimi platbami vo výške po 150,- eur, ktoré boli realizované v dňoch 18.11.2020, 2.2.2021, 4.3.2021, 17.5.2021, 13.7.2021, 24.8.2021.

17. Rozsudok na základe uznania nároku prichádza do úvahy v prípade, ak kedykoľvek počas konania žalovaný pred súdom uzná nárok uplatnený žalobou a zároveň žalobca dá návrh súdu, aby vyhlásil rozsudok pre uznanie. Uznanie nároku voči súdu je možné uskutočniť vo všetkých procesných formách predpísaných zákonom pre podania strán, teda konkrétnym procesným prejavom žalovaného, pričom podstatný bude obsah tohto úkonu.

18. Žalobca je toho názoru, že podanie žalovaného je uznaním nároku. Odvolací súd s týmto názorom žalobcu nestotožňuje, keďže je z neho zrejmé, že voči sume 9.621,32 eur sa odvoláva, keďže učinil čiastkové platby. Je teda zrejmé, že v tomto prejave žalovaného chýba špecifikácia výšky uznaného nároku. Procesný úkon uznania nároku predstavuje jednostranné uznávacie vyhlásenie vyžadujúce špecifikáciu nároku s uvedením jeho výšky. Výška dlhu musí byť vyjadrená spôsobom objektívne určiteľným.

19. V prejednáwanej veci však žalovaný žiadnym spôsobom uznávaný nárok nevyčíslil, z jeho prejavu nevyplýva ani spôsob výpočtu dlhu, ani odkaz, ktorý by sa viazal ku konkrétnej sume a časovému

obdobiu, teda neobsahoval údaje, z ktorých by bolo možné objektívne určiť výšku nároku, ktorý sa uznáva. Existencia konkrétneho nároku sa vždy viaže k určitému času, t. j. dátumu. Osobitne to platí v prípadoch pravidelného splácania dlhu, tak ako to bolo aj v danom prípade. V čase účinenia podania žalovaným výška existujúceho nároku bola odlišná od výšky nároku vyčísleného v žalobe v dôsledku pravidelných úhrad žalovaného uskutočnených po podaní žaloby. Uznávacím prejavom dlžník prejavuje vôľu uznať existujúci dlh v konkrétnom čase, ktorý však nebolo možné z uznávacieho prejavu zistiť. Žalovaný v tomto prejave ani len výslovne neuviedol, či vôbec nejaký dlh a voči komu uznáva.

20. Nakoľko špecifikáciu výšky nároku v prejave žalovaného nebolo možné považovať za splnenú čo do požiadavky určitosti uznávacieho prejavu, nebolo možné vo veci rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku. Za takejto situácie námietka žalobcu o naplnení zákonom stanovených podmienok pre postup súdu prvej inštancie podľa ust. § 282 CSP nebola podľa názoru odvolacieho súdu dôvodná.

21. Ďalej žalobca namietal nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie o nesplnení podmienok pre zosplatenie úveru a nesprávne právne posúdenie čo do vyhodnotenia nedostatku aktívnej vecnej legitimácie na strane žalobcu.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinného do 22.12.2015 (ďalej len „zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.12.2011 na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 2 písm. d) zákona účinného od 11.6.2010 sa na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

25. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

26. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

30. Podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č.129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu účinnosti postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

31. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách účinného od 1.1.2017 ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

32. V zmysle zákonných ustanovení (§ 92 ods. 8 zákona o bankách, § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch) postúpiť je možné len splatnú bankovú pohľadávku, teda pohľadávku, ktorá sa stala splatnou podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

33. Ustanovenie § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jasne upravuje postup veriteľa, ktorý pre účinné zosplatnenie dlhu musí byť dodržaný:

1) dohoda strán zmluvného vzťahu o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky,

2) omeškanie so splátkou po dobu troch mesiacov,

3) upozornenie na uplatnenie práva na zosplatnenie v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uplatnením (pričom v čase upozornenia na takúto možnosť nemusí byť ešte dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace, čiže veriteľ môže upozorniť dlžníka na uplatnenie svojho práva aj skôr),

4) uplatnenie práva najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Môže sa javiť, že úprava zákonodarca je prísna, avšak tá je určená najmä na ochranu spotrebiteľa, ktorý je vo všeobecnosti považovaný ako slabšia zmluvná strana, a na to, aby veriteľ bol pri uplatňovaní svojich práv obozretný a včasný, ak má v úmysle v dôsledku omeškania spotrebiteľa dosiahnuť zosplatnenie celého dlhu a zároveň takto zosplatnený dlh úspešne vymôcť v súdnom konaní. Ochrana spotrebiteľa v týchto ustanoveniach je upravená aj preto, aby v prípade, ak veriteľ nedodrží stanovené podmienky pre podanie žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky, spotrebiteľ nestratil výhodu splátok. V zmysle cieľov smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu.

34. Z listín predložených žalobcom vyplýva, že právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa 26.11.2015 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, v ktorej bolo dohodnuté v základných podmienkach v bode 5, že v prípade nesplácania úveru je

banka oprávnená v súlade s Obchodnými podmienkami vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v súlade s obchodnými podmienkami, ak je dlžník v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok alebo jednej splátky počas obdobia dlhšieho než tri mesiace a bol na ich zaplatenie písomne vyzvaný. Žalobca tiež predložil listinu „Tretiu upomienku - pokus o zmier“ zo dňa 11.12.2017, v ktorej právny predchodca žalobcu žalovaného vyzval na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 695,91 eur s upozornením, že v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere, ako aj s upozornením na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Podľa priloženého podacieho hárka táto upomienka bola doručovaná žalovanému poštou doporučenou zásielkou 2. triedy dňa 11.12.2017. Listom zo dňa 11.1.2018 právny predchodca žalobcu voči žalovanému vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 13.763,70 eur s výzvou na úhradu v lehote 7 dní od doručenia, pričom žalovaný si zásielku s týmto listom v odbernej lehote neprevzal.

35. Súd prvej inštancie postup právneho predchodcu žalobcu pri zosplatnení úveru nesprávne vyhodnotil, keďže zrejme mu uniklo pozornosti, že listom zo dňa 11.12.2017 právny predchodca žalobcu okrem upozornenia na odstúpenie od zmluvy, zároveň žalovaného upozornil aj na možnosť požadovať zaplatenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Odvolací súd teda konštatuje, že pohľadávky pred jej postúpením na žalobcu bola splatná, pričom právne predchodca dodržal podmienky pre zosplatnenie spotrebiteľského úveru podľa ustanovenia 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

36. Odvolací súd sa však stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal splnenie ďalšej podmienky pre postúpenie pohľadávky podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019).

37. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 uviedol s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Tiež z tohto ustanovenia vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné a podmienky vyplývajúce z tohto ustanovenia sú podľa dovolacieho súdu špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti).

38. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie podmienky

písomnej výzvy bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. (pozri tiež rozhodnutia v obdobných veciach - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/11/2021 zo dňa 5.5.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/3/2021 zo dňa 18.3.2021)

39. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že postupca L. Ú.L. P., D.. T.. nepostupoval v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepredložil súdu žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanému nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu.

40. Podľa názoru odvolacieho súdu touto výzvou nemôže byť písomnosť zo dňa 11.1.2018 predložená žalobcom a označená ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“, a to aj napriek tomu, že obsahuje znenie „vyzývame Vás na predčasné splatenie zostatku úveru...“ za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka -právny predchodca žalobcu nevyzýva žalovaného k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. V písomnosti zo dňa 11.1.2018 sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru odvolacieho súdu písomná výzva podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta po uplynutí zákonom stanovenej lehoty minimálne 90 kalendárnych dní. V prípade, ak tento faktický úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodňuje svoju aktívnu vecnú legitimáciu. Spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t. j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13.5.2021, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/25/2021 zo dňa 28.9.2021)

41. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškania s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Preto aj odvolací súd je tiež toho názoru, že žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní.

42. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatuje záverom, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé prívodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, preto rozsudok súdu prvej inštancie postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP v jeho napadnutej časti potvrdil. Keďže odvolací súd zhodnotil, že napadnutý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie je správny, je správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania v súvisiacom III. výroku, kedy súd prvej inštancie vychádzal z úspechu strán sporu, pričom žalovanému ako úspešnej strane sporu náhradu trov konania nepriznal, pretože bol toho názoru, že si ich náhradu žalovaný neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

K trovám odvolacieho konania

43. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

44. Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. V tomto prípade, keďže žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, odvolací súd by mal náhradu trov odvolacieho konania priznať žalovanému. Avšak odvolaciemu súdu je zrejmé, že žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a ani si náhradu trov odvolacieho konania žalovaný neuplatnil, preto použitím Základných princípov čl. 17 zakotvujúceho procesnú ekonomiu odvolací súd rozhodnúť priamo tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

48. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 422 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP)) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.